

Warszawa, 18-11-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7013.88.2022.ETP

Pan

dr n. ekon. Adam Niedzielski

Minister Zdrowia

via ePUAP

Wielce Szanowny Panie Ministrze!

W środkach masowego przekazu pojawiły się niepokojące doniesienia, z których wynika, że w polskich aptekach brakuje najsilniejszych leków przeciwbólowych¹.

Docierają do mnie medialne informacje, że dochodzi do sytuacji, w których niektóre hospicja pożyczają od podopiecznych ostatnie opakowania medykamentów, by można je był podać innym chorym. Pacjenci z chorobami nowotworowymi, po operacjach i z poważnymi schorzeniami zwyrodnieniowymi albo nie dostają leku wcale, albo są skazani na mniej skuteczne terapie.

Na braki produktów z morfiną przeznaczonych do podawania drogą doustną wskazuje również prof. dr hab. Wojciech Leppert – Konsultant Krajowy w dziedzinie medycyny paliatywnej. Jednocześnie podkreślił potrzebę podjęcia natychmiastowych działań, ponieważ co najmniej kilkadziesiąt tysięcy pacjentów wymaga leczenia bólu i duszności morfiną. Dodatkowo wskazał, że brak morfiny jest problemem nie tylko

¹ <https://wiadomosci.wp.pl/morfina-nie-ma-bol-tysiecy-pacjentow-6833643754482336a>

[dostęp:15.11.2022 r.].

medycznym, lecz także społecznym, ponieważ dotyczy wielu pacjentów z bólem przewlekłym i dusznością – zwłaszcza chorych na nowotwory.

Niepokoi również sytuacja, że do Naczelnej Rady Aptekarskiej dociera coraz więcej sygnałów o braku morfiny i niemożności zapewnienia jej potrzebującym pacjentom.

Ponadto z docierających do mnie informacji wynika, że występuje problem z dostępnością do najpopularniejszych leków z morfiną, tj. MST Continus, Sevredol czy DHC Continus.

Należy podkreślić, że zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 października 2022 r. w sprawie wykazu produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych zagrożonych brakiem dostępności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.Urz.MZ z 2022 r. poz. 109) na podstawie art. 37av ust. 14 ustawy z dnia 6 września 2001 r., Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r. 1977, z późn. zm., dalej: ustawa prawo farmaceutyczne) został ustalony na dzień 1 listopada 2022 r. wykaz produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych zagrożonych brakiem dostępności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiący załącznik do obwieszczenia. Zgodnie z powyższym obwieszczeniem na liście zostało umieszczonych 200 różnych produktów leczniczych zagrożonych brakiem, niemniej nie widnieją na tym wykazie wskazane produkty lecznicze z morfiną.

Nadmienienia wymaga również, że w sytuacji, gdy lek jest dopuszczony do obrotu, ale niedostępny na terenie kraju może znaleźć zastosowanie procedura określona w art. 4 ustawy prawo farmaceutyczne tzw. importu docelowego, umożliwiająca sprowadzenie leku z zagranicy, jeżeli jego zastosowanie jest niezbędne dla ratowania życia lub zdrowia pacjenta. Natomiast w przestrzeni publicznej pojawiają się głosy ekspertów, że procedura ta jest jednak długotrwała i zazwyczaj kosztowna. Ponadto dla ludzi, którym w wielu przypadkach zostało kilka miesięcy życia może być nieodpowiednią poradą wskazanie, że mogą szukać uśmierzającego ból leku w innych państwach².

Wobec powyższego, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o pilne zajęcie stanowiska w podnoszonej

² Tamże.

przeze mnie sprawie. W szczególności będę wdzięczny za wskazanie, jakie dotychczas zostały podjęte działania w celu poprawy powyższej sytuacji.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/